

rettergangsfuldmægtigene bør have adgang til retsmøderne.

§ 49 h. Formanden eller dennes stedfortræder afgør ved kendelse de tvistigheder, som under vidneførslen eller syns- og skønsoptagelse opstår for retten.

§ 49 i. Om procesmåden i øvrigt gælder med de nødvendige tilpasninger de for borgerlige sager, der behandles ved Grønlands Landsret, gældende grundsætninger i kapitel 2 og kapitel 3, afsnit B og D, i lov om rettens pleje i Grønland.

§ 49 j. Domme afsagt af tjenestemand retten kan fuldbyrdes efter reglerne i lov om rettens pleje i Grønland om tvangsfuldbyrdelse af domme. Forlig indgået for tjenestemand retten kan fuldbyrdes efter reglerne i lov om rettens pleje i Grønland om fuldbyrdelse af forlig, der er indgået for en ret.«

Kapitel 12

Voldgift og indbringelse for domstolene

§ 48. Spørgsmål om overtrædelse eller fortolkning af indgåede aftaler eller bestemmelser, som efter §§ 42-43 træder i stedet for aftaler, kan af statsministeren eller af vedkommende minister efter forhandling med statsministeren eller af en eller flere af de i § 45 nævnte centralorganisationer indbringes for den i lov om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken § 52 omtalte voldgiftsret.

Stk. 2. For voldgiftsrettens rettergang i Grønland gælder lov om rettens pleje i Grønland.

§ 49. Spørgsmål, der efter § 48 kan indbringes for og afgøres af voldgiftsretten, kan ikke indbringes for de almindelige domstole. Dog er en tjenestemand berettiget til at anlægge sag ved domstolene, når vedkommende centralorganisation har afslået at indbringe sagen for voldgiftsretten.

Stk. 2. Hvor en sag kan indbringes for domstolene, skal den være anlagt inden 6 måneder efter, at sagsøgeren har modtaget meddelelse om den endelige administrative afgørelse eller sagen er afvist af centralorganisationen eller af voldgiftsretten.

17. § 53, stk. 1, 2. pkt., ophæves.

§ 53. Vedkommende minister eller den, han bemyndiger dertil, kan give en tjenestemand tjenestefrihed uden løn i en på forhånd fastsat periode af mindst en måneds varighed. Uden samtykke af statsministeren kan perioden ikke overstige 3 år. Perioden fradrages ved beregning af lønanciennitet.

Stk. 2. ---

18. I § 53, stk. 3, ændres »en i Grønland hjemmehørende tjenestemand, jf. § 10,« til: »en tjenestemand«.

§ 53. ---

Stk. 3. Vedkommende minister kan efter forhandling med statsministeren tilstå en i Grønland hjemmehørende tjenestemand, jf. § 10, tjenestefrihed med løn i indtil 6 måneder til supplerende uddannelse. Såfremt uddannelsen strækker sig ud over 6 måneder, kan yderligere tjenestefrihed bevilges; under sådan tjenestefrihed, der ydes uden tab af anciennitet, oppebærer tjenestemanden efter 6 måneders periodens udløb ikke lønning.

Stk. 4. ---

19. Efter § 53 indsættes i 3. del:

»§ 53 a. Finansministeren kan efter indhentet udtalelse fra Lønningsrådet fastsætte regler om, at tjenestemænd har ret til tjenestefrihed uden løn til nærmere afgrænsede formål.

§ 53 b. Vedkommende minister eller den, ministeren bemyndiger dertil, kan inden for rammer, der fastsættes ved aftale i henhold til § 41, gøre uddannelse, hvortil ansættelsesmyndigheden afholder omkostningerne, betinget af, at tjenestemanden på forhånd forpligter sig til at forblive i tjenesten en vis periode efter gennemgået uddannelse, samt af, at løn i uddannelsesperioden og eventuelle øvrige uddannelsesomkostninger helt eller delvis tilbagebetales, hvis denne tjenestepligt ikke opfyldes.

Stk. 2. Bestemmelserne i stk. 1 finder ikke anvendelse på områder, hvor regler om tjenestepligt efter gennemgået uddannelse allerede måtte være fastsat ved lov eller i medfør af lov.

Kapitel 15 a

Nordiske statsborgere

§ 53 c. Finansministeren kan efter indhentet udtalelse fra Lønningsrådet bestemme, at statsborgere i de øvrige nordiske lande, der ansæt-